

Шингис Карабаєв, Куралай Нургалиєва, Анна Кредіна, Макпал Бектурганова, Єркара Аймагамбетов

Взаємозв'язок між детермінантами вищої освіти та економічним розвитком: На прикладі Казахстану

Метою цього дослідження є вивчення взаємозв'язку між вищою освітою і детермінантами економічного розвитку в регіонах Казахстану. У статті використані два набори показників із трьох часових рядів: 2010, 2015 і 2020 роки. Для аналізу даних була побудована кореляційна модель із використанням панельного набору даних із 15 регіонів Казахстану, складеного статистичним бюро Казахстану й Національним банком. Перший набір відображає детермінанти вищої освіти (кількість студентів у коледжах та університетах, кількість викладачів та наявна інфраструктура ІКТ в університетах). Другий набір включає показники регіонального економічного розвитку (ВРП на душу населення і рівень доходів населення). Результати показали причинно-наслідковий зв'язок між економічним розвитком і детермінантами вищої освіти в регіонах Казахстану, який залежить від періоду дослідження. Дивно, але кількість студентів університетів майже ніяк не впливає на ВРП на душу населення і рівень доходів населення. Для 2015–2020 років дослідження виявило виникнення та посилення кореляцій між економічним зростанням та розвитком інновацій в університетах. Результати також визначили, що Мангистауська, Атирауська, Північноказахстанська та Павлодарська області є регіонами з низьким інноваційним розвитком в освіті. Отже, політика розвитку вищої освіти країни має заохочувати та зміцнювати системи управління знаннями в цих регіонах. Дослідження робить висновок, що вища освіта та економічні показники суттєво впливають на зростання економіки Казахстану.

Ключові слова: система вищої освіти, економічне зростання, інфраструктура, університет, кореляція

Класифікація JEL: I21, I25, I26

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.